

K SITUACI

TYGRÍ ROZBĚH
TYRANIE

Vlády bez spravedlnosti jsou vládami lotru. S obměnou o království vynesl tento soud učený hippónský biskup Augustin, prohlášený za svěťce.

Události posledních týdnů ve vlasti dokazují už bezostyšně, že uchvatitelé moci zrušili veškeré právo a spravedlnost s trvalou platností. Tyznení o vládě lidu se stalo vyzývavou lží. Zavlád stav se všemi znaky tyranie.

Od věku skýtají tyranie tuž desivou podobnost: Od věku je způsob jejich vlády příšerný. Vždy to jsou hrůzovlády. Osud jedince a život člověka nemá v nich ceny. Občan si není jist osobní bezpečností ani majetkem, ani ženy svou cti. Nepohodlní lidé, pokud neupřechnou, jsou vždy odstraňováni bez jakéhokoliv soudu: jejich majetku se zmocňují uchvatitelé, kteří potřebují velké prostředky k odměňování svých zoldnů — hlavní opory své moci. Zakony a právo neplatí nikdy nic. Rozhoduje vždy jen vůle tyranů a jeho kreatur. Kdo chce přežít takovou hrůzovládu a nehranit své postavení a rodinu, stává se i proti svému přesvědčení plázem. Zákonný sbor, pokud je trpěn, kývá ke všemu, co si přeje tyran. Všechny úřady a vedoucí místa jsou obsazovány jen tyranovými zrudami a proti jejich rozhodnutí není odvolání. Přívrženci tyranie, kteří se k nim přidávají většinou ze ziskových důvodů, vyřizují si své cíle, aniž by se o něco starali.

Nároky stoupané stále rostou: je třeba stále je uspokojovat, aby neodpadli. Ve všech diktaturách bylo vždy nakonec třeba vyháňet ze státu a polnosti slatkáře a rolníky, srostlé s pšudou, a přidělovat podu stoupanem a zoldnům, jejichž první starostí pak bylo zbavit se pudy a dostat za ni peníze. Ostatní majetní občané jsou zprvu zkrusováni nesnesitelnými danovými břemeny a potom zbavováni všeho vlastnictví pod nejpružnějšími záminkami. Nejříve se zabírá majetek politických odporců, potom všech občanů bez rozdílu a nemilosrdně. Tyranové jsou přitom dobrými psychology: Majetek odává člověku sebevědomí, kdežto oni potřebují občany zatížené starostmi o vezdejší život a spontánně chudobou. Tyranie způsobuje otroctví smyslení u občanů, rozsevájí nedůvěru, podporují pochlebníky, udávaje a spiony, dbají jen svého prospěchu a žijí po krvi. Ale i jejich konce jsou jednou stejné: Na konci cesty tyranie, která je vyznačena násilím a krví, rozpruší se dříve či později krev jejich vlastní.

Zákonnitost dějů je neuprosná. Nemůžeme ji ani vykonávatelé cizí tyranie v naší vlasti. Vědomí dějinného pravidla nezmenší však naše úsilí o dějinnou výjimku: D o s t a t j e ž i v ě t!

Svobodný ZÍTŘEK

Le lendemain libre
Bi-mensuel tchéoslovaque
PARIS, 3. LISTOPADU 1949.

List demokratických Českoslováků v exilu. Vychází čtrnácti denně. Řídí Luděk S t r á n s k ý (Le Gérant). Adresa dopisů: L. Stránský, 61, rue de la Voûte, Paris 12e. Předplácí se: Ve Francii na 10 čísel 200 franků, na rok (25 čísel) 500 franků včetně poštovného. V ostatních zemích na 25 čísel: Ve Spojených státech amerických a v Kanadě 2 dolary 50 centů, ve Velké Británii 18 sh., ve Švýcarsku 10 švýc. franků, v Belgii 90 belg. franků.

CENA 20 FR.

TEROR VE VÝPADOVÝCH ZEMÍCH SOVĚTŮ

SITUACE: VÝVOJ SE ZRYCHLUJE

VÝSTRAŽNÁ ZNAMENÍ ZE VŠECH ZEMÍ POD VLÁDOU PÁTÝCH KOLON

Bylo rozhodnuto zděsit, zastrašit a uštvatí národ. O počátku října, po celé týdny trvá doma ve vlasti biřické běsnění, jež neohabuje a neustává. Tisíce občanů končí v hrůze, ostatní miliony prožívají hrůzu bez konce. Nikdo z těch, kdo unikli dnes, není si jist, zda neunikne zítra. Poslední zprávy odhadují počet zatčených mezi čtyřiceti a padesáti tisíci. Veškerý majetek zatčených osob propadá ihned konfiskaci.

Terroristická akce sleduje tyto zjevné cíle: 1. Pokud možno s konečnou platností zlomit veškerý odpor intelektuální, náboženský, politický a hospodářský, a to i v těch případech, kde se snad objevuje ve vlastních řadách komunistické strany. 2. Postoupit v ničení zbývajících soukromého podnikání a zbavit nepohodlné občany

jakéhokoliv majetku nebo takových existenčních zdrojů, jež jim skytají pocit hmotné nezávislosti. 3. Provedením zatčených osob do pracovních táborů zvýšit počet dělníků a dolech a v těžkém průmyslu, kde se jeví trvalý nedostatek pracovních sil.

Zdánlivě tedy jde o další etapu komunistické revoluce, započaté loni v únoru. Není pochyby, že komunisté tehdy nevyvodili hned všechny logické důsledky ze svého vítězství. Neměli k tomu dosti sil ani možnosti ani prostředků, aby neuvrhli stát do nepředvídatelného zmatku správního a hospodářského. Nepřáli si to ani: Popírali předsvětlem revoluční povahu svého postupu a naopak usilovali o to, aby mu dodali zdání ustávnosti.

Dojem druhé revoluční etapy následného nárazu revoluce, chtějí

zajisté vzbudit i sami komunisté. Z toho důvodu označili teroristickou akci za plán „TB“, třídní boj. Kdo však sleduje komunistické zprávy, přesvědčuje se nejčastěji, že komunisté nazývají své záměry a plány a skutky pravým jménem je — s velkou nechutí, kdežto s velkou chutí pravým jménem je — nenazývají. Dosáhnou tím někdy, že vedlejší věci se zdají hlavními a hlavní vedlejšími.

Tentokrát není možno se mást. Doba zvažněla a přestává být plným panikařením tvrzení, že je krajně vážná. Cervencový atomický výbuch na sovětském území urychlil viditelně běh mezinárodního vývoje. Napětí mezi Moskvou a Bělehradem vstupuje nepochybně do rozhodujícího údobí. Provokativní pohyby sovětských vojsk na jugoslávských hranicích jsou vyzý-

vavou hrozbou vzdornému maršalovi, ale Tito chladně prohlašuje: „Vypukne-li válka na jugoslávském území, nevzejde z toho izolovaný konflikt, ale nová světová válka!“ Z Moskvy do Prahy, do Varšavy, do Budapešti, do Sofie a do Bukurešti přicházejí striktní příkazy: Na rozkaz z Moskvy mění Československo důležité předpoklady pětiletého hospodářského plánu, zvyšuje vypjaté úkoly hutního průmyslu a přislubuje, že ve stanovené lhůtě zvýší zvláště výrobu válcovaného materiálu o 115 procent. Škodovy závody, brněnská Zbrojovka a Rudý Letov zastavují veškerou výrobu. V celém státě se pořádá deset tisíc rychlých kursů ruštiny a přiblíží se k tomu, aby základní znalosti ruského jazyka si osvojila zvláště mládež ve vojenském věku. Provádějí se soupisy nemocničních lá-

žek, určitých objektů, profiteérských krytů a jiných zařízení. Tadaž akce na rozdrcení třídního nepřítele, která byla rozpoutána v Československu, probíhá v různých podobách zároveň v Maďarsku, v Bulharsku, v Rumunsku, ve všech zemích, které Sověty okupovaly viditelnou i neviditelnou armádou. Tyto země tvoří dnes důležité předpolí, ale zítra mohou tvořit důležitéjší týl. Přičinné souvislosti jsou zcela neklamně: Nic vskutku neodporuje názoru, že plán „TB“ má ve svých účincích postihnout třídní odporce, zastrašit je a nejnebezpečnější zničit. Všechno však odporuje mínění, že se to děje pouze pro to, aby se rozšířila cesta k novému pořádku a aby se lidu vstřípilo do blav, že se po staru žítí nedá. Vývoj mezinárodních věcí vnucuje Moskvě starosti závažnější.

PLÁN „TB“ A HRŮZA

Od zpravodajských skupin Svobodného zítřka

Účast druhého generálního sekretáře ruské komunistické strany G. M. Malenkova na květnovém komunistickém sjezdu v Praze dávala tušit, že druhý muž po Stalinovi nepřijel do Prahy bez zvláštního poselství. Přijel s diktátem, který pražská vláda přijala bez odmluvy. Ježto se v něm, že Moskva si přeje

Povel k úderu byl stanoven na první říjnovou neděli. Ještě v poslední chvíli poslala Moskva do Prahy předsedu sovětského Nejvyššího soudu E. Žejdina, aby znovu důtklivě připomenul, že „socialistická přestavba v lidových demokraciích je neproveditelná bez třídního boje, protože kapitalistické živly se nikdy nepřipravnou socialistické společnosti a budou vždy státi proti ní“.

Terroristický nástup začal psychologickou přípravou. Nacisté kdysi ze stejných příčin zapálili říšský sněm: v Praze vyhořely jenom garáže, jež strážci byli předtím pobíli, protože mrtví už nepromluví. Ale byly ještě oznámeny události další:

Československý quisling Zdeněk Fierlinger zahájil dne 6. října v pražském rozhlasu komunistickou kampaň, jejímž konečným cílem je nepochybně zavedení nové dvoj- jazyčnosti v českých zemích a na Slovensku. Druhým jazykem později nepochybně jazykem nadřazeným — má se státi ruština. Fierlinger oznámil, že Svaz československo-sovětského přátelství společně s všemi masovými organizacemi a složkami Národní fronty uspořádá 10.000 lidových kursů ruštiny, aby lid mohl přiležitost osvojit si znalost ruského jazyka v nejkratší době.

Do kampaň byl zapojen rozhlas, tisk a film. Fierlingerův projev uveřejnily noviny pod titulem „Ruština — jazyk pokroku a míru“. Vědecké odůvodnění dodal k tomu v Lidových novinách prodejný profesor František Trávníček, který už dříve hájil jazykové kazy, zavlečené do českého jazyka z ruštiny vlivem komunistů. Kursy ruštiny započaly po celé republice. Učí se na školách, v továrnách, v organizacích a ve spolicích. V povolání k obyvatelstvu se pravi: „V budoucnosti žádný lékař, inženýr, umělec, nebo voják neobstojí bez znalosti ruštiny. A zvláště naši dělníci a

státních orgánů. Sm také rozhodli, že akci provede generální tajemník strany Rudolf Slánský za součinnosti zástupců komunistické strany, ponechanou však v záloze pro případ, že by zrádce gen. Ludvík Svoboda, který byl v době revoluce

V sobotu 1. října ležely nad Prahou těžké mlhy. V podvečerních hodinách, když mlha začala tmavět, byl hlášen poplach z pankrácké věznice: K zadnímu vjezdu do justičního paláce a vězeňského komplexu přijela velkou rychlostí dvě těžká nákladní auta, prorazila v jízdě vrata a vnikla do dvora. Skupina ozbrojených spiklenec, která tvořila posádku aut, pokusila se prý osvobodit politické vězně. Vznikla přestřelka. Nikdo ze spiklenec nebyl ani usmrcen, ani zraněn, ani poznan. Přepad se nezdařil a spiklenec zmizeli v mlze beze stopy.

Přilíš mnoho Čechů poznalo Pankráč za nacistického Protektorátu. Všichni vědí, kolik je tam vrat, kolik závor, kolik chodeb a kolik

mříží. Nikdo z nich nemůže podlehnouti myšlence, že by se mohl dostat k vězeňským celům dvěma kamiony ze zadního dvora.

Jiný pramen uvádí, že přibližně v téže době byl podniknut ozbrojený pokus o obsazení pražské telefonní ústředny pro dálkové spojení. Spiklenici chtěli patrně telefonovat hned Stalinovi, že se přepad podařil.

Oba případy, jestliže se vskutku tak udály, nebudi nejmenší pochyby, že jde o stupidní provokace. Jejich účel je zjevný: V poslední chvíli měly být opatřeny nejčerstvější „důkazy“ o skutečné existenci a vyzývavosti „třídního nepřítele“, aby teroristické tlupy komunistů, (Pokrač. na 4 straně)

VEREJNÉ MÍNĚNÍ V EXILU

AUTORITA RADY

Luděk Stránský

Před osmi měsíci byla ustavena Rada svobodného Československa jako nejvyšší zastupitelský orgán demokratické činnosti. Nečiníme si opojuje představy o možnostech, o celkové Rada, chudá jako převážná většina z nás, má k rozvinutí větší aktivity: Nepřišla ještě chvíle ani pro ni, ani pro nikoho z nás, kdo tu jsme připraveni. Jsme však velmi znepokojeni stavem, s kterým se neumíme usmířit: Rada svobodného Československa leží od svého vzniku na operačním stole. Konsilium kritiku stojí nad ní s noží v ruce a dohaduje se o diagnóze. Mnohost různých mínění nás vzrušuje: Nepochybujeme o tom, že všechny navrhované operace by se zdařily. Pochybujeme však o tom, že operovaný organismus by je přežil. V té věci se shodují všichni vážní pozorovatelé, že zánik této Rady by znamenal zároveň nepochybný zánik naší jednoty za hranicemi, těžce vytvořené, byl by způsobem, který bezpodmínečně nadlehne.

Radě svobodného Československa se vytýká především, že při jejím ustavení převládala a rozhodovala hlediska z největší míry stranická: vytýká se jí dále, že je dílem přílišných stranických kompromisů na úkor vážných zájmů občanů; ještě dále se jí vytýká, že se tím dospělo k výběru některých osob, které nepřispívají k vážnosti Rady, nýbrž tuto vážnost snižují; konečně se jí vytýká, že se tím přivodilo určité vnitřní napětí, které oslabuje nebo eui pracovní schopnost Rady i všech jejích orgánů.

Tyto výtky pronášíjí vážní lidé z úzkosti o naše věci: stojí přitom mimo jakékoliv podezření, že by sledovali osobní zájmy nebo cíle. Tytéž výtky pronášíjí však také lidé, kteří mimo takové podezření nestojí. Oceťáme se v rozpacích: Máme stanovit hranici mezi dobrým úmyslem a špatnými záměry. Byl by to úkol značně obtížný, kdyby špatné záměry byly utajitelné a neprozrazovaly se samy. Špatné úmysly se poznají neklamně: Ohlašují se nejdříve plácem nad nedostatkem washingtonské autority. Pohledněme-li ve směru, odkud plác pochází, zjistíme, že pochází od lidí, o kterých víme, že by mohli vážnost Rady účinně podělit, ale o nichž nevíme, že by to kdy učinili. Pozorujeme-li je dále, uvidíme často, že po setření slz zavádějí v jejich tváři výraz klidu a uspokojení. Pozorujeme-li je ještě dále, nalezneme je záhy v plné činnosti: Stávají se svědky úkazu, jak tyto lidé, ukazující na malou autoritu Rady, snaží se proti ní vyzdvihovat autoritu svou vlastní, nebo autoritu některých jiných osob a skupin, u nichž za to očekávají uznání

pochopení pro své osobní snahy a ambice. Důsledek se tohoto počinání. Nebyli jsme pro jednotu za každou cenu. Jsme proti atomisaci za každou cenu.

Rada svobodného Československa má nepochybně nedostatky a slabiny, které se vytýkají právem. Nejsou neodstranitelné. Nepovedeme ji však na Tarpejskou skálu proto, že nemá všechny dokonalosti, o nichž si ti nebo jiní myslí, že jimi oplývají v přebytku. Je poměrně snadné vytvořit výběrovou společnost, v níž si všichni členové jsou blíže způsobem myšlení i názory. Je velmi nestudné vytvořit širokou jednotu z lidí, jejichž ideové náznam i zájmová hlediska jsou zcela rozdílná a často stojí příkře proti sobě v nepoddátném rozporu. V nejednotě známe sami sebe. Jednotu musíme bránit a udržet ji. Autoritu jednotlivci Rady je třeba posilovat, ale dospějeme k autoritě osobní či alespoň k autoritě kolektivní.

Stala se nepochybná chyba v principu. Důsledky této chyby se projevily v tom, že užitečný význam některých osobností nebyl v Radě náležitě zdůrazněn, nebo že význam některých osobností, v Radě nezasloupených, byl zcela opomítnut, kdežto význam některých jiných osob byl patrně přehrocen. Stala se také nepochybná chyba v osobách, kde se tím myslí především na odpovědnost politiku. V obou případech však, ať jde o princip nebo o osoby, vychází z toho na konec též jednoznačný problém osobní, který se týká toliko jistého počtu osob a jejich hierarchického zařazení. Náprava, pokud je nutná, da se podle našeho soudu provést poměrně snadno a bez ohrožení (Pokrač. na str. 4)

PORUŠTĚNÍ NÁRODA

Univ. profesor Dr Vratislav Bušek

Československý quisling Zdeněk Fierlinger zahájil dne 6. října v pražském rozhlasu komunistickou kampaň, jejímž konečným cílem je nepochybně zavedení nové dvoj- jazyčnosti v českých zemích a na Slovensku. Druhým jazykem později nepochybně jazykem nadřazeným — má se státi ruština. Fierlinger oznámil, že Svaz československo-sovětského přátelství společně s všemi masovými organizacemi a složkami Národní fronty uspořádá 10.000 lidových kursů ruštiny, aby lid mohl přiležitost osvojit si znalost ruského jazyka v nejkratší době.

Do kampaň byl zapojen rozhlas, tisk a film. Fierlingerův projev uveřejnily noviny pod titulem „Ruština — jazyk pokroku a míru“. Vědecké odůvodnění dodal k tomu v Lidových novinách prodejný profesor František Trávníček, který už dříve hájil jazykové kazy, zavlečené do českého jazyka z ruštiny vlivem komunistů. Kursy ruštiny započaly po celé republice. Učí se na školách, v továrnách, v organizacích a ve spolicích. V povolání k obyvatelstvu se pravi: „V budoucnosti žádný lékař, inženýr, umělec, nebo voják neobstojí bez znalosti ruštiny. A zvláště naši dělníci a

rolníci musí znáti jazyk svých dvou set milionů spojenců.“ Zvlášť úspěšným účastníkem kursu se nabízi povzbudivá prémie: sovětské obrazy a časopisy. Zatvrzelým a neúspěšným se nehrozí, hrozeb není třeba. Dnes každý ví, co čeká v lidové demokracii svobodného občana, který se neúčastní svobodně soutěže, ať jde o sběr starých kostí, o sběr jader z rajských jablíček, nebo o znalost ruštiny.

Před desíti lety se vmucovala němčina. Tehdy to byl jazyk Herrenvolku, dnes se tomu říká jazyk spojení. Tehdy byl Protektorát. Kdo propadl z němčiny, ztratil zaměstnání ve veřejných službách. Herrenvolk se omezil na úřady a na pouliční tabulky. Dnes se učí celý národ. Na středních školách se musí žáci do konce prosince naučit číst šedesát až osmdesát slov za minutu. Kapitalističtí vykořisťovatelé stáli s hodinkami v ruce vedle vykořisťovaného dělníka a odpočítávali mu, kolik medaňských pohybů rukou musí udělat za minutu. Jazyku pokroku a míru se učí s hodinkami v ruce v lidové demokratické republice, v národě Jana Amosa Komenského. Chtělo by se psát satiru. Chtělo

by se vzbudit v hrobě Františka Vymazala, slavného učitele jazyku „snadno a rychle“, ale úděsná olázka se stává za slova: „musí znáti jazyk dvou set milionů spojenců“ — proč? Proč musí? Falešný důvod o jazyku pokroku a míru nikoho nezmate. Každý ví, že ústa komunistů hlásají pokrok a mír, ale činy znamenají úpadek a boj.

Klade se ještě další proč: Proč novináři a příslušníci některých jiných povolání chodí do povinných rychlokursů ruštiny, proč šlefoskoláci musí do konce prosince číst osmdesát slov za minutu? Proč ta lhůla a proč ten spěch? Stane se od Nového roku 1950 něco závazného? Bude snad Československo připojeno od Nového roku k Sovětskému svazu? Přijdou k nám snad od Nového roku ruští komisaři a vojáci? Za války platí v Sovětském svazu zákon o ochraně tyla. Armáda se potřebuje dorozumět s obyvatelstvem. Někdy také při odsunu obyvatelstva a při deportacích je prospěšná znalost jazyka vězňů v novém koncentráku. Němci měli plán vystěhovat český národ někam na Sibiř. Na Sibiř ruština je jazyk „pokroku a míru“. A proto se musí znát.

ZAMYŠLENÍ 28. X.

B. Velhartský

Komunisté zrušili státní svátek 28. října a prohlásili ho za pracovní den. Doporučili, aby památný den byl oslaven zvýšeným pracovním výkonem, státního svátkem. Dovolili pouze krátké projevy na pracovištích a ve školách před zahájením práce a vyučováním. Obvyklým státním způsobem byl oslaven 28. říjen pouze za hranicemi ve svobodných zemích, v lábarech a střediscích uprchlíků a v sídlech krajanů. V Chicagu byl 30. října odhalen pomník T. G. Masaryka před budovou university.

Jsou lidé, kteří časem olupí a oslavu památných dnů národa je nechávají chladnými. A přece jsou chvíle, kdy určitá data nabývají životnosti. Nejsou to jen jubilea jubilejí. V exilu není dne, kdy bychom nemysleli na domov. V den 28. října se naše srdce nemohla nerozhrožet, mysl naše se nemohla nezamyslet nad smyslem dne, kdy věčný tok národního života se zvrátil z výše do níže.

Dlouhá stáletí smysl našeho národního života byl vyplněn jedinou vůlí, vůlí žít. Ve stáletém boji o národ plynul čas. Národ již pobíhající a znovu obrozující svůj boj o život vyhrál a začal hledat místo v rodině národu. V romantické víře ve Slovansko hledal posilu Jan Kollár, pěvec Slávy dcery, zatím co Otce národa František Palacký si uvědomoval problém malého národa, věčně ohrožovaného mocným sousedem: Věděl, že proti síle je třeba síly. Věděl, že náš národ se může spojit jenom na síly mravní. Věděl, že jenom vláda spravedlnosti, stejně platící pro velké i malé, může za-

chránit národ. Toužil po Rakousku spravedlivém. Když Rakousko nedovedlo a nechťelo být spravedlivé, zřekl se ho.

T. G. Masaryk, obnovitel československé státní samostatnosti, pokračoval v hledání. Poslání malého národa viděl především v plnění úkolů mravních a jeho určení našel ve skupině národů, vedených ideály humanitními, ideály svobody a demokracie. Úsiloval o to, aby vláda těchto ideálů uskutečňovala. Státy se udržují těmi ideály, kterými vznikly, řekl ve Světové revoluci. V den 28. října jsme si tyto ideály vždy připomínali. Ale zůstávaly olásky, na které 28. říjen neodpovídal.

Bylo to krátce po Masarykově odchodu: Mnichov 1938 ukázal v novém světle, co z problému malých národů zůstalo nedořešeno. Žijící Chamberlain mluvil o malém národu, o kterém v Anglii nic nevědí. Daladier se nerozhrožoval ani vteřinu zradit čest Francie a Hitler se zmocnil snadné kořisti, která mu byla vydána.

Roku 1938 jsme se ocitli na po-

kraji propasti, ale brzy p nás se nad propastí ocelá Evropa. V letech 1939 - 1945 se bojoval boj na život a na smrt mezi demokracií a totalitou. Podmínky zápasu byly značně odlišné od podmínek zápasu v letech 1914 - 1918. Proti ideologicky jednotnému nepříteli, fašismu a nacismu, stáli Spojenci ucelení jen společným nepřitelem, ale vnitřně, ideologicky rozpolení. Komunistům zapustil na Západě své kořeny a na Východě si vytvořil nesmírnou velmoc, zmocňující se svých zájmových oblastí hluboko v srdci Evropy. Jalta a Teherán se staly místy, kde válečná tiseň kresila novou mapu Evropy. Malé národy znovu platily cenu domnělého světového míru. Jejich problémy klade nálehavou otázku: Mohou se malé národy obhájit tam, kde spravedlnost neřídí sílu? Je to otázka tím zoufalejší, že jinak rozumní spravedlnosti Západ, jinak Východ, a že spor o základní hodnoty lidského života rozdělil národy mezi sebou i v sobě. Na osudu obětovaných malých národů se po druhé poučil Západ. Federovaná Evropa, sjednocený svět, jsou nová hesla, nová řešení západních demokracií, nová naděje pro oběti komunistické totality.

V den svátku Svobody nemohli jsme se ubránit tomuto zamyšlení, v němž touha po návratu ztracené svobody je spojena s touhou po jejím trvalém zabezpečení. Obě snahy jsou nedělitelné.

Dr P. ZENKL: VYSTOUPIL NOVÝ DIKTÁTOR

mh

Předseda Rady svobodného Československa dr. Petr Zenkl položil o desátém výročí vzniku druhé světové války věnce na hrob Neznámého vojína v Arlingtonu a v Washingtonu. Aktu byl přítomen viceprezident Spojených států Alben W. Barkley. Dr. Zenkl učinil při této příležitosti anglický projev, který zapůsobil silnými dojmy.

Vzpomněl především Hitlerova útoku na svobodu jiných národů: „Výsledky jeho záměru“, pravil, „ukazují přece jen trosky v jeho vlasti a poválečný osud jeho národa. Ukazují to však také trosky jiných zemí Evropy a hospodářská a politická situace v Evropě i v jiných částech světa. Diktátor z roku 1939 měl v úmyslu uskutečnit velkou část svých záměrů, nežli všechny, nikoliv válkou, nýbrž tak zvanými mírovými prostředky. Československo bylo tehdy jednou z obětí těchto moderních metod dobývání a podrobování. Avšak právě na Československu se jasně ukázalo, že použití takových metod je jen úvodem k akcím mnohem závažnějším a že neschopnost jedné ohrožuje svobodu a nezávislost jiných národů.“

Před hrobem Neznámého vojína vzdal potom dr. Zenkl úctu všem bojovníkům za svobodu lidstva, jejichž oběti bylo osvobozeno i Československo. Nato pokračoval: „Avšak tu musím pozvednout svůj hlas, aby celý svět slyšel a tak si znovu uvědomil, že Československo a mnohé jiné státy jsou dnes zase neschopny. Staly se znovu předmětem a obětí tak zvaných mírových prostředků, podobných těm, jakých používal diktátor z roku 1939. Vystoupil nový diktátor, který znovu znásilňuje a ohrožuje svobodu národů a států. Jestliže se liší od diktátora z roku 1939, pak jen tím, že jeho záměry jsou mnohem větší. Chcete ve znamení komunistické doktriny podrobit nejen část Evropy, ale celý svět. Jeho prostředky jsou mnohem mocnější a účinnější, než byly ty, kterých používal diktátor z roku 1939. A to dik pátým nám, které pod maskou politických stran pracují k podrobení všech států novému diktátorovi.“

„Dělné a národné jsou tak bezohledně a rafinovaně, že zatouží lidská společnost není před nimi zcela imunní, hlavně proto, že se nestíhají používat a zneužívat k uskutečnění svých záměrů ani největších a nejsvětějších ideálů lidských, národních i demokratických. A tento tak zvaný mírový prostředek podlehl znovu Československo a ostatní státy střední a východní Evropy. I tentokrát slouží tyto prostředky jen k uskutečnění diktátorových světových bojových záměrů, a plánu. Je v zájmu lidstva i v zájmu všech národů a států, aby tento vývoj pochopily a podle toho se včas zařadily.“

Kritika doby

Francouzská vláda nemůže zavřít oči nad porušením základních práv, zaručených každému člověku. Nuže ve chvíli, kdy Československo se uchází o hlasy Spojených národů, porušuje flagrantním způsobem tato práva, prováděje masové zatýkání ve všech křídlech obyvatelstva. Šlapě zároveň po náboženských svobodách, vyhlášených Chartou Spojených národů.

Francouzský ministr zahraničí Robert Schuman

Zásady Jalty nebyly respektovány. Byly porušeny ve věci svobody, která měla být ponechána východním a jihovýchodním zemím, aby si daly vládu podle své vůle na základě svobodných voleb. Cyklus porušení Jalty započal roku 1945 v Rumunsku a skončil pražskými událostmi roku 1948.

Francouzský ministr zahraničí Robert Schuman

Kremel připravuje válku, ale na dobu, kterou potřebuje.

Lord Vansittart

Vypukne-li válka na jugoslávském území, nevyjde z toho izolovaný konflikt, ale nová světová válka.

Maršal Tito

Sovětský svaz pomocí svých agentů a prostřednictvím kominformy se snaží zvrátit politickou a hospodářskou strukturu západního světa. Mys-

li si někdo, že budeme nečinně přihlížet k vývoji politiky, jež by vedla k takovým výsledkům, jaké jsme viděli v Československu a v jiných zemích?

Britský ministr zahraničí Ernest Bevin

Poměr Rusů k ostatním národům slovanským pojímá se smyslem velmi rozdílným... Jedni mluví o úplném ujednání... Právě, že Slovansko celé musí se co nejdříve obrusit a to je porušit se: panslavismus jejich měl by být sloužil panslavismem... Rozdíl mezi nimi a fanatiky německými i maďarskými je nenacházím: jedni jako druzí chtějí by nás zničili co národ.

František Palacký v Doslovu k Radosti roku 1872

Chlěbce zastali Slovany, nechce-li Rusy. Karel Havlíček ve Slovanu roku 1850

Věk atomické energie je už překonaný. Jediná otázka, která se nám nyní klade, je otázka energie kosmické, jejíž nesmírné množství daleko překonávají sílu energie atomické. Budoucnost patří fyzikům, nebo přesněji řečeno těm národům, které mají nejlepší fyziky.

Nositel Nobelovy ceny Enrico Fermi, jehož práce umožnily výrobu první atomické pumpy

ZASTOUPENÍ EXILU

Profesor V. Hlavatý, Indiana University

11. Bylo by logické, abych nejdříve vymezil podrobně úkoly orgánů emigrace a teprve na tomto základě načrtnul návrh na jeho účelné upravení. Ale dopisy (nepolitické), které dostávám, jsou toho druhu, že nutí k postupu rychléjšímu. Detailní rozbor pracovních problémů vyžaduje alespoň jednoho delšího článku. Vzhledem k tomu, že mezi jednotlivými čísly Svobodného zítřku jsou zatím dosti dlouhé intervaly, domnívám se, že situaci lépe vyhovuje okamžitý návrh na organizaci Rady, podložený prozatím jen heslovitými náznaky její činnosti. Návrh sleduje dva cíle: Odpolitizování Rady a uložení úkolu, jež by mělo potřebnou autoritu k vedení exilu.

1. Hlavní úkolem Rady by mělo být zastupování národa a pro členství v Radě by bylo oprávnění od stranickosti a zvržením prospěchářství: Každý člen Rady by podepsal prohlášení tohoto obsahu:

„Slibuji na svou čest: 1. Budu-li zvolen členem Rady, nebudu v ní zastupovat žádnou stranu, nýbrž celý národ. Na důkaz toho prohlásím, že se dále nepokládám za člena žádné politické strany. 2. Dočkám-li se návratu do osvobozené vlasti, zavazují se, že nepodřím hodnost, kterou jsem získal z titulu zahraniční práce, déle než tři měsíce ode dne vstupu do vlasti.“

První bod je nutný nejen proto, aby byla položena hráz nerozumnému politickému, ale také z důvodu čisté mravní: My prosti emigranti nemůžeme mít důvěru k žádnému zástupci strany, která má v pražské vládě své špičky, Johny, Šlechtu, Neumany, Plojchary a Petry. Jsme syti politickým, jež sedí na dvou židlích. Není či zastupovat v exilu stranu, jež má v Praze individua nahoře jmenovaná. Je či zastupovat celý národ.

Druhý bod má působiti jako ležový obklad na hlavy rozpálené sladkou vůtinou doživotní politické funkce z titulu zahraniční práce. Má zabrániti tomu, aby se opakovalo obsazování důležitých politických míst tím způsobem, jak se provádělo po roce 1945.

2. Hlavní úkolem Rady by mělo být zastupování národa a pro členství v Radě by bylo oprávnění od stranickosti a zvržením prospěchářství: Každý člen Rady by podepsal prohlášení tohoto obsahu:

„Slibuji na svou čest: 1. Budu-li zvolen členem Rady, nebudu v ní zastupovat žádnou stranu, nýbrž celý národ. Na důkaz toho prohlásím, že se dále nepokládám za člena žádné politické strany. 2. Dočkám-li se návratu do osvobozené vlasti, zavazují se, že nepodřím hodnost, kterou jsem získal z titulu zahraniční práce, déle než tři měsíce ode dne vstupu do vlasti.“

První bod je nutný nejen proto, aby byla položena hráz nerozumnému politickému, ale také z důvodu čisté mravní: My prosti emigranti nemůžeme mít důvěru k žádnému zástupci strany, která má v pražské vládě své špičky, Johny, Šlechtu, Neumany, Plojchary a Petry. Jsme syti politickým, jež sedí na dvou židlích. Není či zastupovat v exilu stranu, jež má v Praze individua nahoře jmenovaná. Je či zastupovat celý národ.

Druhý bod má působiti jako ležový obklad na hlavy rozpálené sladkou vůtinou doživotní politické funkce z titulu zahraniční práce. Má zabrániti tomu, aby se opakovalo obsazování důležitých politických míst tím způsobem, jak se provádělo po roce 1945.

matí návrhy druhých odborů pro stranu právní. Pro budoucnost by měl připravit úpravu zákonů, alespoň těch, kterých bude zapotřebi pro první období po návratu a jež by nedovolovaly zameňovat trest a mstu.

Vedle těchto odborů by byly jisté nutno zřídit později další odbory, na příklad vojenský podle toho, jak by potřeba vyžadovala. V každém z těchto odborů by měl být alespoň jeden zástupce, pokud možno student, který by právo ukončil. Jejich generální bude v osvobozené vlasti generální vládoucí a proto je nutné, aby poznali z vlastní praxe tuto práci.

(Souběžně s těmito návrhy provádějí Svobodný zítřek výzkum veřejného mínění v exilu. Je pravděpodobné, že tímto setřením bude získán cenný materiál, z něhož budou moci být vyvozeny důležité závěry. V dalším článku, jež navrhuje určitý způsob, jak dospět k ustavení navržených odborů, bude už přihlíženo k výsledkům ankety.)

ATOMICKÁ PUMA

A. Z.

Zklamaly vážné předpoklady, s nimiž se sžíval svět na západě. Sovětské badatele pracující na volném atomické energii, dospěli ke kladnému výsledku podstatně dříve, než se odhadovalo. Dne 23. září oznámil prezident Truman světové veřejnosti, že na území Sovětského svazu se udál atomický výbuch. Morální účinky oznámení výbuchu byly vskutku značné. Miliony lidí i celé národy zmalomyslněly. Ve Spojených státech byly zaznamenány případy davové hysterie i případy sebevraždy ze zoufalství. Komunistické páte kolony zdvihly napak všude hlavu.

Na počátku druhé poloviny letošního července svolal prezident Truman známé důvěrné porady, jichž se zúčastnil generál Eisenhower, předseda vládní komise pro atomickou energii Lilienthal a členové parlamentního výboru pro atomickou energii. Náhle svolání důvěrných porad uprostřed letních veder a prázdnin vzbudilo jistý rozruch, ale o obsahu porad vlády jenom senační i senační dohady. Účastníci nepromluví.

Tajné mlčení prlomil teprve 23. září prezident Truman na zasedání vlády, kde učinil známé prohlášení o atomickém výbuchu na sovětském území.

Atomický výbuch, oznámený prezidentem Trumanem, udal se dne 14. července ve 20 hodin 15 minut středoevropského času v oblasti mezi Irkutskem a Taškentem. Znamenaly ho všechny způsobit světové seismografické stanice, ale podle loňského doporučení amerických institucí zachovávaly tuto událost v přísné tajnosti až do chvíle, kdy promluvil prezident Truman.

Prohlášení prezidenta Trulana několik hodin před řečí sovětského

ministra zahraničí Vyšinského na zasedání Spojených národů zapůsobilo jako diplomatická atomová puma a dalo podnět k nekonečné řadě politických a odborných komentářů. Z mnoha otázek, které se kladou z této nové skutečnosti, hlavní otázka zní: Přiblížili jsme si tím válce nebo míru? Odpověď nemůže být jiná, než ta, že se přiblížilo rozhodnutí o válce a míru. Zbývá k tomu ještě odpovědět na další otázku, která se klade s jistým rozčarováním: Není ztráta výhod, která plynula z monopolního držení atomické pumpy, ztracena celá věc západních spojenců? Proti přílišnému zneklidnění bude na prospěch, když se odkáže na nedávné prohlášení prezidenta Trumana, pronesené se zvláštním důrazem: „Jsem přesvědčen“, pravil prezident, „že tato válka nervy skončí bezpodmínečnou kapitulací komunismu v Německu, jako kapitulovaly Německo a Japonci“. Prezident Truman učinil toto prohlášení třináct dní předtím, než oznámil zprávu o atomickém výbuchu v Rusku. V té době byl prezident Truman o atomickém výbuchu v Rusku už věděl!

V POSLEDNÍ NOCI

Kolem půlnoci na 21. června dostal se v Plzni k římskokatolickému kaplanu Adolfu Doležalovi vězeňský dozorce z Boru a žádal ho, aby šel započítat posledními svátostmi vězně. Kněz byl vzal do aula a odešel.

Ve věznici očekával kněze velitel věznic Šafářík, mladý komunistický funkcionář, a odvedl ho do cely. Když kněz vstoupil, vězeň se mu představil: „Generál Píka.“ Nato generál oznámil knězi, že byl v jednu odsouzen k trestu smrti a že rozsudek bude vykonán ráno v šest hodin. Pak dodal: „Přeji si duchovního.“ Na kněze pokyn odešel z cely správce věznice i dozorce a po nich také syn odsouzeného se svou pláčí manželkou. Chot' generála Pí-

ky přítomna nebyla. Po celou dobu knězovy přítomnosti byl generál Píka klidný a vojensky staletý. V úmrtní matrice arciděkanství úřadu v Plzni je v červnové rubrice zápis, že zemřel Heliodor Píka, divišní generál v. v. Příčina smrti: Executio per strangulationem. Místo úmrtí: Plzeň, Klatovská třída č. 56 — trestnice Bory. Připomena je poznámka, že odsouzený přijal sváté svátosti. — Tak zemřel Masarykův a Benešův voják. Jak budou jednou umírat jeho vrahové?

ČESKOSLOVENSKÝ SLABIKÁŘ

65

Rada československých žen v exilu v Paříži připravila k 28. říjnu první cyklostilovaný sešit slabikáře, který rozesílá zdarma nebo za dobrovolnou úhradu poštovného všem dětem, jež se přihlásí. Tento nedokonalý pokus je určen k tomu, aby udělal mládeži radost a oživil ji v cizině vzpomínky na československou školu. Chceme v práci pokračovat za pomoci pedagogů. Hlaste se všichni, kdo nám chcete

pomáhat. Hlaste se všichni, kdo nás chcete finančně podpořit. Uděly jsme málo, ale i těch deset cyklostilovaných stran je nad naše finanční možnosti. Nechceme, aby zůstalo pouze při tomto začátku: všichni dospělí v exilu musí myslet na děti: nesmíme dopustit, aby zapomněly na naši národní kulturu. Adresa: Rada československých žen, c/o Comité d'aide tchécoslovaque, 58 rue de Mauberge, Paris 9^e

CÍRKEV SE BRÁNÍ anebo ZKAZKA Z VLAKU

igs

Ve třetí řadě osobního vlaku Olomouc—Prostějov seděl starý hanácký farář a na jedné stanici přistoupil do kupé slábní kaplání lidové demokratické armády. Farář se tvářil zachmuřeně. Slábní kaplání ho nějakou dobu zlomyslně pozoroval a konečně se pokusil zavést rozhovor. Povídá:

„Inu jo, Důstojnosti, časy se změ-

nily. Bývaly na farách kočáry s páry koní a jezdilo se po panskou. Teď se faráři musí spokojit s třetí řadou. Všechna sláva k čertu! Starý farář pokřval hlavou: „Málo pravda“, povídá, „není, co bývalo. Ten kočár by ještě byl; ty koně by byli taky; ale kočáho mně práce vzali na vojnu a hned z něj udělali slá niho kapitána.“

ROZSUDKY SMRTI

mdc

Ve dvou velkých procesech v Praze, v nichž bylo souzeno celkem 56 mladých národních socialistů, byly vyneseny čtyři rozsudky smrti, jeden trest doživotního těžkého žaláře a v ostatních případech tresty dlouholetých žalářů. Bývalý velitel vojenské akademie v Hranicích plukovník Korda byl odsouzen k nuceným pracím na doživotí. Několik dalších velkých procesů je v běhu. Všechny jsou tajné.

Na podzimním padesátém Pražském vzorkovém veletrhu vystavovali Rusové automobily Moskíe. Vydávali je za výrobky svého průmyslu. Automobilisté v nich poznali německé vozy typu Oppel-Kadel, Oppel-Olympia a Oppel-Kapitán.

nakupovali textilie a obuv jen bez poukázání a bodů na volném trhu, ale za ceny podstatně zvýšené, a to až o 1.300 procent!

Nová všeobecná daň není daň všeo-
becnou. Neposlňuje všo-
chny poplatníky stejně, nýbrž
poslňuje jen občany, kteří ji
odvádějí právě ve formě zvýše-
ných cen při nuceném nákupu
na volném trhu.

Smysl a cíl těchto opatření je
nepochybný: » Na volný trh a
prohlásil ministr financí cyni-
ky, » jsou ovšem odkázáni i
někteří drobní výrobci, kteří
nepatří mezi kapitalisty, jako
na příklad zemědělci nad 15 he-
ktarů a řemeslníci. Ale těmto
vrstvám se většinou nedají špat-
ně. Vyrábějí pro vlastní zisk a
a od osvobození většinou nahro-
madili slušný majetok... » O ten-
to majetek drobných živnostníků
a zemědělců, které se ani komu-
nistický ministr neodvažuje za-
řadit mezi kapitalisty, vskutku
jde. Po znárodnění velkých a
středních podniků pokračuje se
v úsilí o rozvrácení a zničení
posledního zbytku soukromého
vlastnictví, majetků malých a
nejmenších. Podle zkušenosti ze
Sovětského svazu se už ví, k
čemu Československo spěje rych-
leji než kterýkoliv ze satelit-
ních států ostatních: k úplné-
mu zproletarisování obyvatel-
stva, k vypuzení soukromých
podnikatelů i z nejmenších živ-
ností a k veimání zemědělců
do otročujících kolehozů.

ZITREK

Le l'endemain libre
Bi-mensuel tchécoslovaque
PARIS, 24 LEDEN-JANV. 1949

List demokratických Čecho-
slováků v exilu. Vychází čtrná-
ctidenně. Řídí Luděk Stráns-
ký (Le Gérant). Adresa do-
pisů: L. Stránský, 61 rue de la
Voûte, Paris 12e. Předplácí se:
Ve Francii na 10 čísel 200 franků
na rok (25 čísel) 500 franků
včetně poštovného. V ostatních
zemích na 25 čísel: Ve Spo-
jených státech amerických a
v Kanadě 2 dolary 50 centů,
ve Velké Británii 16 sh., ve
Švýcarsku 10 švýc. franků, v
Belgii 90 belg. franků.

CENA 20 FR.

Imprimerie Beresniak,
12 rue Lagrange, Paris 5e

stranícké soupeření. Je to však jen náš dorost, který
— at' si to uvědomuje či nikoli, že na jeho bedrech
spočine jednou břímě lehké, těžké nebo neúnosné,
jaké mu na ně naložíme — je to jen náš dorost, který
o to prosí? Slyšíme toto: » A my jsme národ! Cokoliv

To jsou slova Otce národa Fran-
tiška Palackého z roku 1871. Mla-
dý osmnáctiletý přítel z Basileje,
jsi v nejlepší společnosti, i když
snad neznáš tato hluboká i jiná
věštická slova Palackého, i když
neznáš poslední slova umírajícího
dr. Aloise Rašina: » ... rozejdu-li
se strany ve vzájemném boji, ztra-
tíme Republiku! », i když neznáš
jiné myšlenky těchto i jiných mu-
žů, na něž býval národ právem
hrd a z nichž čerpal svou vůli k
životu, svobodě, osvětě a štěstí,
takže 28. října 1918 splnil to, co
týž Palacký s plnou jistotou pro-
rokoval Arnoštu Denisovi: » Nuže,
zažili jsme pohromy, poznali jsme
chvilce brozné a strašné a vždy jsme
je přžili, protože jsme předsta-
vovali spravedlnost a právo. A
spravedlnost a právo jsou silnější
než František Josef a Vilém a mu-
ženie říci také, že Čechové a Srbové
byli před Rakouskem, Čechové a
Srbové budou i po Rakousku. »

Přiznávám se, že jsem před okam-
žikem záměrně použil o našem
osmnáctiletém příteli slov » i když
snad neznáš... » Necht' mně nemá-
že za zlé, znáš-li ta slova a znáš-li je
více. Je pak výjimkou ve svě-
telné internacionální ideologii sociál-
ní demokracie a pohlížme-li i na
její jako na sdružení opravdu českých
smýšlejších a po svobodě touží-
cích lidí — byla v podstatě mnohost
politických stran určovaná politic-
kou taktikou víc než politickým
programem, který byl všem společ-
ný: politická svoboda. Taktika,
nejedná cesta k dosažení svobody
byl: jedněmi spatřována v hospo-
dářské síle, druhými v kulturním
osvození, jinými v sociálním po-
zmatku, zamýšleli-li se nad tím,
co zažívají na svých prvních kro-
cích do mužného života. Retrospek-
tiva, kterou dále podávám, je urče-
na nejen mladým na vysvětlenou,
ale i starším a starým jako výcho-
disko k přemýšlení a k zpytování
svědomí. Je totiž třeba v těchto

opak křivdy a správnosti. Varujeme se
práva a správnosti. Varujeme se
na vrchu morálním, ne tak
právo uděluje, jsou přece jen
jako jiní, kdož a vždy dle pravdy i
sobě... Svoji

brozných chvilích, aby politikové
vyšli z vězení svých chyb a neus-
pěchů, jak mně nedávno napsal
jeden z nich.
Za Rakouska — odmyslíme-li
si internacionální ideologii sociál-
ní demokracie a pohlížme-li i na
její jako na sdružení opravdu českých
smýšlejších a po svobodě touží-
cích lidí — byla v podstatě mnohost
politických stran určovaná politic-
kou taktikou víc než politickým
programem, který byl všem společ-
ný: politická svoboda. Taktika,
nejedná cesta k dosažení svobody
byl: jedněmi spatřována v hospo-
dářské síle, druhými v kulturním
osvození, jinými v sociálním po-
zmatku, zamýšleli-li se nad tím,
co zažívají na svých prvních kro-
cích do mužného života. Retrospek-
tiva, kterou dále podávám, je urče-
na nejen mladým na vysvětlenou,
ale i starším a starým jako výcho-
disko k přemýšlení a k zpytování
svědomí. Je totiž třeba v těchto

a nouze, aby po protipréné zkoušce
byla v nich získána spolehlivá
obrana nedělitelné bezpečnosti.
4. Chce se od nás, abychom usi-
lovali o obnovení poměrů, za nichž
bude možno v našich zemích vrá-
tit člověku jeho lidská práva, důs-
tojnost a hodnotu lidské osobnosti;
abychom usilovali o obnovení řádu,
za kterého bude možno zachovávat
právo a spravedlnost.

5. Chce se od nás konečně, aby-
chom připravovali podmínky, aby
československý občan v plné svo-
bodě osobní i politické mohl roz-
hodnout o budoucím uspořádání
společných věcí, o němž nám v
exilu, kteří tu jsme v náhodném
sestupu, nepřísluší právo závazně
jednat ani rozhodovat.

důvody k zbratření, jež se zbra-
dají na pouhém protikomunistic-
kém postoji, za kterým se skrý-
vají podezřelé záměry. Kdybychom
měli dávat počty bezpodmíneč-
ně každému, kdo kdy přichází a
řekne, že je proti bolševictví, mu-
sili bychom na konec jít a s pistolou
položiti věnec i na hrob Adolfa
Hitlera.

Toto je vzkaz domova, který jsme
přijali. Tlumčíme ho proto, že
zjistujeme naléhavou příčinu a
že jsme dali slib, že Svobodný zít-
řek bude mluvit za domov, jako
jeho nomyšleny a nomyšlenky
hlav. Označujeme tento vzkaz čís-
lem 1.

JEDNA BALANCE

Ivan Herben

Po čtyřměsíčním pobytu v Evropě odjel před svátky do New
Yorku velvyslanec dr. Jan Pánek s chotí. Jeho pobyt
v Evropě byl věnován nejen politické práci ve Spojených
národech, ale zejména také práci pro československé politické
uprchlíky. Novinář měl příležitost mluvit s dr. Papánkem
těsně před jeho odjezdem a mohl mu položit několik otázek.

(O politických výsled-
cích pařížského zasedá-
ní Spojených náro-
dů). Kdo čekal nějaké sensace nebo
dokonce zázraky, byl jistě zklaman.
Nikoli však člověk, který sleduje
denne vývoj mezinárodní situace.
Ten si po pravdě a sřízlivě řekne,
že »výsledek pařížského zasedání
Valného shromáždění, pokud běží
o politickou situaci světa, se rovná
nule. Sovětský svaz a jeho sateliti
podali znovu důkaz, že nejsou
ochotni k žádné mírové spolupráci
a konsolidaci, když nemohou pro-
sadit na sto procent své imperia-
listické požadavky. Proto všechnu
konstruktivní práci Spojených ná-
rodů popírali. Bylo ovšem dosa-
ženo některých výsledků, jako je
prohlášení o lidských právech, stej-
ně jako je významné usnesení o
genocidě. Toto nové slovo znamená
soustavné vraždění obyvatelstva,
jaké na příklad prováděli nacisté.
Takové soustavné vraždění pro-
hlásily Spojené národy za meziná-
rodní zločin. Řekl bych dokonce,
že genocida znamená totéž, co pro-
vádějí nyní komunistické režimy
v zemích za železnou oponou proti
svým vlastním spoluobčanům, kte-
ří s nimi nesouhlasí. A z toho také
vyplývá odmítavý postoj Sovět-

ského svazu a jeho satelitů jak k
prohlášení o lidských právech, tak
k usnesení o genocidě. — Určitých
výsledků bylo také dosaženo na
poli hospodářském a sociálním, ale
obávám se, že i to jsou úspěchy jen
platonické. Sovětský svaz a jeho
příslušovači přijmou jen to, co
opatření, co se jim hodí. Jinak je
zřejmé, že v zemitích s komunistic-
kým režimem nebudou tato usne-
sení uvodena v život.

(O mezinárodním o-
vzduší po pařížském za-
sedání). Bylo jasné, že Sovět-
ský svaz nebude za zasedání val-
ného shromáždění zůstávat situa-
ci podněcováním nových konflik-
tů, protože dobře věděl, že by byl
ihned odsouzen dvaaadesátí člen-
skými národy. Lze proto říci, že
všechny mezinárodní problémy, at'
je to Německo, Rakousko, Israel,
italské kolonie, Čína, odzbrojení
atd. zůstaly dále nevyřešeny. Já
osobně jsem přesvědčen, že dokud se
všechny tyto konflikty nerozřeší,
nebude ve světě klid. Většina demo-
kratických států je také přesvěd-
čena, že v době, kdy zasodá Valné
shromáždění, nebude Sovětský svaz
konflikty přistřívovat. A tak je
třeba rozumět snahám, aby toto
(Pokrač. na 4 straně)

PRI VSTUPE DO ROKU 1949

Dr Juraj Slavik

Na prahu Nového roku 1948 mal
president dr. Edvard Beneš svoj
obvyklý novoročný prejav. Spomí-
nal v ňom veľké udalosti, ktoré pre
naš národ priniesli nový rok. Spo-
mínal, že v roku 1948 budeme osla-
vovať jubileum 600 rokov od za-
loženia pražskej Karlovej univerzi-
ty. Spomenul prvého sokolského
sleto, na ktorý sa pripravoval národ
po oslobodení. A spomenul nastá-
vajúce tricátie výročie republiky.

Všetky tieto veľké jubileá
a oslavy uvádzal ako medzníky, ktoré
posilnia národ a utvrdia ho v sku-
točnej demokratickej tradícii. Pri
vstupe do nového roku mali sme
všetci pevnú vieru, že prekonáme
všetky ťažkosti a že zabezpečíme
budúcim pokoleniam pokoj a bla-
hobyt v slobodnej, demokratickej
vlasti. A hľa, prišlo nečekané
Božie dopustenie a rozmetalo všet-
ky nádeje.

Spomínam si, ako sme oslavovali
Nový rok v exile za vojny, keď do-
ma zúrili nacistickí vrahovia. Boly
to bolestné pomery, ktoré vládly

vo vlasti. Ale zvonila z mojej duše
veľká viera, že spoločne úsilie
Čechov a Slovákov prekoná všet-
ky ťažkosti a zdolá otravu, ktorú
sa snažia naočekať do národného
tela naši vrahovia. Viom, že dnes
je situácia ťažšia. Dnes naoke neide
o cudzieho otrokára. Dnes národ
rozdeľujú a rozoštvávajú a ľud
pod hrozbou zbraní a žiaľov je
nutený slúžiť. Za národnú slúžiť.
Zavádza sa taká výchova k mrav-
nosti, že deti sú nútené špehovať
rodičov, donášať na nich, aby
vraj režim mohol vyvinúť bydru
reakcie, to jest udusiť posledné
zbytky slobody, ktoré sa ešte kde-
tu odvážia objaviť v rodinách a
na verejnosť.

O situácii v republike mohli by
sme povedať s básnikom: » Zmrá-
ka sa, stmieva sa, k noci sa chýli. »
Bieda nebola nikdy väčšia. Slo-
body neboly nikdy menej. Tak
ako v Sovietskych poľsuju národ,
že po päťročienke bude raj. Slu-
bovali ho po dvojnásobku; teraz
odložili príchod blahobytu o päť

kov -- odložili by ho znova a
znova, aby mali toľko času pre
jeho život. Gottwald i Gregor sa
nem chvália, aké dary prinášajú
pomocí z Ruska. Hovorí o zá-
tlačných číslach obilia a tukov a
ušľach zahraničného obchodu Gre-
povedal, že to všetko ani ne-
možno vypočítat. Toľko je toho.
om však ide nesmierny tlak na
nikov, ktorí doma odopierajú
čadzat' rol'nicke produkty, lebo
u strach z biedy a hladu. Tým-
prpravujú úplné otročenie rol'-
v a vytvorenie kolchoznictva.
»pravda zvíťazi. Po Janu trávu
ožo do zeme obrátiť ani mlat-
v. Vyrastie znova a zazelená sa.
toť násilníckej sily, ktorá by
ila vyvinúť z duší túžbu po slob-
e. Je možné, že sa slabé charak-
f skrieva a že sa opatrnici pri-
h. Ale zdravé jadro národa nám
a viac než nádej, že sa podari
započít' šťastnejšie časy novej
tdy, kedy sa znovu uskutoční
hovo heslo: » Slobodné Česko-
ensko v slobodnej a sjednotenej
lpe a v slobodnom svete! »

a státem a staly se porůbením i stali i národa. Ve snaze mluvit co nejotevřeněji, říkám i toto: pohoršujeme-li se nyní nad tím, že komunistická strana se zlozloží se státem a národem, jsme pokrytci. Již tehdy mezi dvěma válkami se stalo obecně běžným, že útok na vládní stranu nebo na příslušníka vládní strany býval pranýřován jako útok na stát, jako velezrada, a byli vypuštěni črti k závažné štvanci na svobodného člověka.

Měli jsme svobodu státní. Měli jsme však svobodu občana? Nikoli. Měli jsme svobodu stranika. A chtěli být nezávislí upřímní na všechny strany, pravím, že to platí i o těch, kteří nebyli vládní. Ať byli jakéhokoliv zabarvení, všichni byli strženi do nemravné disciplíny sekretariátu, které se staly politickou policií. Straník byl svobodný ve státě, otrokem ve straně. Občan mimo stranu byl polostraný. Zakonodárce se stal podruhem strany, nositelem mandátu na hodnou výpověď. Z voleb se stalo cosi, co spíše připomínalo dobrodružnou tombolu nebo likvidační výprodej než základní úkon demokratického národa. Američané říkali: „Take it or leave it“, — ber nebo nech ležet. To byly naše volby. To byla naše vláda prostředností, to byla naše „stupidity street“, která nás soustavně krok za krokem vedla k tomu, že ve chvíli krize jsme byli třetími.

Tento vývoj byl ještě zosílen po druhé světové válce, neboť — jestliže jsme první republiku vybudovali na základě stranických držav a ponechávali jakous takous možnost existence stranám, které stály na hraně v opozici, uložila se po této válce totální soustava Národní fronty. Vzniklo krajně nebezpečné politické vakuum zákonem a proskribovaním určitých politických stran, jejichž členstvo se stalo živlem fluktuujícím a záhubně porušujícím rovnováhu politického uspořádání. Tento akt politické neuváženosti zmožnil přirozenou a z vůle národa pramenící orientaci občanstva. Nejen že byla polovina národa vyřazena z demokratického práva na formuaci svých požadavků a projevu světových i politických názorů, nýbrž ve snaze o upevnění pozice „vítězných“ stran (otázka: v čem spočívalo jejich vítězství?) začlo se tak daleko, že a priori jakéhokoliv pochybení na nejsamozřejmější atribut demokracie — na opozici — bylo unisono všemi autorisovanými stranami prohlášeno za vlastizradu, ohrožení stá-

svědomím občanským. Ruku v ruce s tímto nežádoucím vývojem k občanské prostřednosti, bezpatelnosti a máložností šlo ještě cosi horšího a závažnějšího: zavržení tradice, zlehčování minulosti, popírání všeho, co činilo národ silným a co ho přivedlo k svobodě. Prostřednost, která vždy žije toliko přítomností, hledala oporu jen v přítomnosti. Prostřednost, citlivá nutnost této opory, glorifikovala velké muže přítomnosti a domnívala se, že budou tím větší, čím více je osamotní. Nechtěl se schovávat za nejasná slova: Myslelo se, že Masaryk a Beneš budou volkami jen tehdy, když nebudou mít ani mrtvých ani živých soupeřů. Jaká tragická chyba, jaká nouze k oběma prezidentům! Jak

dobu. Musíte vzpomínat na Skostliho jsmo se názor na ou tradici. Nastolili jsme perso ismus. Nikoli myšlenky, ale jména se stala argumentem. A tu se stalo něco hrozného, horšího než fyzická smrt: Zjistily se omyly v politické koncepci. Bylo to lidské, pochopitelné a jsem poslední, kdo by chtěl za to hnát někoho na pranýř. Nikdy se nepřipojím k těm, kteří to snad budou činit. Cítím velké muže, ale nepovažoval jsem se nikdy za modly, jako vůbec nepvažuji nikdy žádného člověka a neomylného. Proto žádné zakotvení na piedestalu mnou neotřábn. Otráso však těmi, kdo podléli výchově modloslužebníkům, otráso národem. Zmálo mladé generace. V roce 1938 až 1943, a znovu v

výstrahy: „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas.“

Z ADMINISTRACE

Svobodný zítřek usnadňuje placení předplatného zřízením těchto běžných účtů:

U. S. A.
Na jméno Luděk Stránský u Irving Trust Company, One Wall Street, New York 15, N. Y.

KANADA:
Na jméno Svobodný zítřek u The Bank of Toronto, 1232 Peel Street Branch, Montreal Que.
Prosíme čtenáře ve Spojených státech a v Kanadě, aby poukázovali předplatné na tyto účty.

Ferdinand Kufn va Washington Post

Pořek: „zadrženi a huska není to, co svěd očekává... Chlěl bych především poznamenat, že generalissimus Stalin se souhlasem Američanů uvažuje za války ruku na velkých počtů národů, z nichž žádný nechtl

dua řang. a to doba. by a jny mung rozmýšlil, zdali v ltime zůstané třeba i jako mučedník. Podle papežova názoru a válka může začít každým okamžikem, jakmile se Stalin k tomu rozhodne.“
Dopisovatel Harrell McGura v pařížském vydání New York Herald Tribune

NUMERUS CLAUSUS

V. B.

Byli to kdysi právě komunisté, kteří mařili každý pokus o reformu vysokých škol, začínající výběrem schopných kandidátů. Tvrdili, že to je zastřený numerus clausus. Dnes vidíme jejich reformy. Je to numerus clausus nezastřený a znamená likvidaci „buržoasních škůlců“ na vysokých školách.

Jmenuje se to prověřování prospěchu a začíná to vyplácováním dotazníků. Dotazník je účelově rozsáhlý a zjišťuje osobní data posluchačova, hlavně však data a především původ rodičů. Tento krit nejde o to, jsou-li rodiče židé, což zajišťoval Hitlera, nýbrž jde o původ sociální. Dotazník chce přitom znát příjmy a majetek rodičů v roce 1938, pak v roce 1945 a posléze dnes. Od posluchačů se dále žádá, aby udali, co a jak působilo na utváření jejich politického názoru. Na právníké fakultě je záhodno uvést, že to byly přednášky profesorů Turečka a Vanečka, ovšem kromě belgy Gottwaldových řetí. Konečně se zjišťuje výsledek všech dosavadních zkoušek, celý průběh studií, a zvláště náléhavě se chce vědět, proč posluchač studuje právě práva a co jako

právník chce v životě dělat. Vyplněné dotazníky se nyní zpracují ve zvláštní fakultní komisi, která prověří každého kandidáta ještě osobně. Už přitom se ví, že pouze na právníké fakultě v Praze bude vyloučeno ze studií na 1.000 posluchačů. Prvního ročníku se to netýká, protože podstoupil tuto číslku již při zápisu. Nejspolehlivější právníky budou však pří dělníci, kteří právě prodávají jednoroční právníké školní na Hrubé Skále. Nepochybujeme vskutku, že svůj úkol lidové demokratických soudců spolehlivě zvládnou. Je nám znám žalobní spis, na kterém je už napsán rozsudek i s odůvodněním. Jenom z formálních důvodů je dovoleno, aby spis byl projednán všemi instancemi až do Nejvyššího soudu. Tomu se dnes říká: právo byl dán průchod.

JEJICH STRACH Z LIDU

vb

Znakem demokracie je vláda lidu, lidem a pro lid. Lidová demokracie stanovila blíž, kládo to je lid. Misto veškerého lidu se stal lidem pouze lid prověřený komunistickou stranou. Strana byla předtím prověřena kádrovou komisí, kádrovou komisí prověřila Politbyro a Politbyro bylo prověřeno Vádcem strany, o němž se pravi, že byl prověřen lidem.

Jiným znakem lidové demokracie je, že lid si skutečně sám vládně. Na universitě se to projevilo na příklad tím, že se tam ujali vlády studenti, uklízecí a kancelářští zaměstnanci; profesorský sbor se dovolilo jednomyslně souhlasit se vzkazy lidových akčních výborů.

Ale i lidová demokracie poznala, že zasedání profesorských sborů jsou za těchto okolností zbytečným

mařením času a proto se sbory nosvolávají. Vládnout fakultám stačí děkan. Čím mladší a říznější, tím lépe. Profesori mohou aspoň chodit na eviční marx-leninismus, předepsaná kandidátů členství v komunistické straně. Kursy a eviční profesorských kandidátů stranictví vedou jejich propadlí kandidáti státních a přísných zkoušek. Tím je v lidové demokracii dána plná spravedlnost.

NÁRODNÍ SJEZD V CHICAGU

Dr Antonín Hřebík

Národ doma i všichni českoslovenští uprchlíci za hranice mi by byli velmi posileni ve víře v obnovu svobody a leme kracie v Československu, kdyby byli mohli sledovat jednání proslavného Národního sjezdu českých a slovenských svůtk a organizací v Americe, který připravila Československá národní rada v Chicagu. Sjezd se k němu přes 80 zástupců jednotlivých spolků i velkých krajaňských organizací, českých i slovenských, ze všech středisk krajaňského života ve Spojených státech i v Kanadě a v Mexiku.

Čelá dva dny sjezdového jednání byly naplněny skutečným bratrským duchem a upřímnou snahou uskutečnit vytčené úkoly, mezi něž patří především i úsilí o obaovení československé svobody a demokracie. Tyto úkoly vytýčil předseda sjezdu br. Karol Prechal, starosta amerického Sokola, ve svém zahajovacím projevu, z něhož důležitě zdůraznil tato závazná slova: „Jako američtí občané nemůžeme se misit do vnitřních poměrů krajanů exulantů, ale loubobně si přejeme, aby hnutí za obaovu československé svobody bylo ukázněným hnutím všonárodním. Stranické politiky se vystřiháme. A ovšem naši podporu může očekávat jen hnutí ryze demokratické a odpovídající tužbám ujaňmánného národa v staré vlasti.“ V závěru svého obsažného projevu pak prohlásil: „I tontokrát pravda a právo zvítězí. Vzejde opět hvězda svobody lidu československému a vzkrísení, slavné vzkrísení bude slavit jeho demokracie. Zpronevěřili bychom se svým dosavadním ideálům, kdybychom z pohodlnosti nebo z obav před příkorím a nepřátelskými

útoky zůstávali jen nečinnými v války v boji mezi demokracií a totalitou. Věřím, že tento náš sjezd bude signálem k nástupu v šiku svoboda a že společnou snahou s ním i dárí zdolat úkoly, které jsme uložili.“

Sjezd pozdravil i přítomný - rosla Čs. obec sokolská dr. Antonín Hřebík, který prohlásil boj za novou svobodu čs. lidu a bojem proti národu, jak se stl lvdit komunistická propaganda - bol' drtivá většina národa je pi komunistickému násilnému rozí, ale v policejním státě nemůže - jevit svoje přesvědčení. Tontoj neni ani bojem proti Slovanstvu - bol' tvrzení komunistů o slovenském bloku je jon podvodným slíráním internacionálních cílů - munismu.

Sjezdu poslal srdečný pozdrav připsal z Paříže dr. Jan Papá, dále býv. valvatanec dr. Jiř Slávik a mnoho jiných jednolů i organizací.

Podrobnou zprávu o dosaví činnosti Rady od jarního sjezdu podal tajemník br. Josef Ma-

nek, který měl značný podíl na sjezdových přípravách. Zprávu o stavu čs. uprchlických táborů, o potřebách čs. uprchlíků, zvláště o získávání affidavitů a pracovních smluv pro ně, podal zástupce amerického Pomocného výboru br. Rudolf Šturm.

V závěru sjezdu byly schváleny resoluce, z nichž nejdůležitější byly: Posolství prezidentu Spojených států Harry S. Trumanovi, který byl požádán, aby použil velkého vlivu své vlády, zvláště v Organizaci Spojených národů, k podpoře snah o obnovení svobody čs. lidu a aby věnoval svou pozornost i zločení zákona o lidech bez domova ve prospěch čs. demokratických uprchlíků. Jednomyslně bylo dále přijato provolání k Američanům čs. původu druhé a třetí generace a dvě provolání k československému lidu ve staré vlasti a ko krajaňské veřejnosti v Americe.

Při volbách do Rady byli za nadšeného souhlasu všech přítomných zvoleni: Předsedou starosta Americké obce sokolské br. Karel Prechal, místopředsedy předseda Národního svazu českých katolíků br. Jan Volter, starosta slovenského Sokolstva v Americe br. Andrej Valušek a s. Maria Králíková. Tajemníkem zvolen br. Lad. Janík a pokladníkem br. Frant. Žák. Čestným předsedou byl jednomyslně zvolen starý zasloužilý národní pracovník br. Jan Červenka.

PEVNOST DIKTÁTORA

jmr + R, Praha

Mezi lidem se Hradčany obecně nazývají československým Kremlem. V památném sídle českých králů a prvních československých prezidentů je tiché hloubo. Komunisté si zvykli používat hradních sálů a prostorů pro svoje okázalé schůze a pro soukromé slavnosti. Při nichž okna záti dlouho do noci a časlo do úsvitu. Gottwaldova společnost se tam schází, aby se orgiasticky spijela nad svými úspěchy.

Za domnělou bezstarostností jde však stinná hrozba, nekonečné strachu. Je to strach, který jde v palácích každého špatného činu a který roste s nakupenou mírou zločinů. Proto v hodinách, kdy se na Hrad sjíždějí důvěrné společnosti ve večerních oblecích a toaletách, objevují se tam i pracovní balení řemeslníků. Po opadnutí denního ruchu, za večeru a za noci, pracuje se tajně na instalaci bezpečnostních a poplašných zařízení v rozsáhlých hradních budovách a na nádvořích. V oknech místnosti, jež jsou komunistickým panstvím nejvíce používány, byly upevněny ocelové žaluzie proti střelám. Po celé chodbě, vedoucí ke Gottwaldově pracovně a bytu, jsou nenápadně umístěny selenové buňky, uvádějící v činnost poplašné zařízení. Hradní stráž byla rozmnožena a vyzbrojena nejlepšími zbraněmi: dostala k dispozici i osm pancéřových aut s lehkými kulomety. V letních měsících se museli všichni členové stráže zúčastnit zvláštního

výcviku s protipancéřovými zbraněmi. Stejná bezpečnostní opatření, ale vzhledem k povaze místa méně utajitelná, byla provedena v Lánech. Lánský zámek byl proměněn v pevnost, za jejíž bezpečnostní opatření by se nemusel stydět žádný nacistický koncentrák. Na dřevěný latkový plot kolem parku byl napnut ve čtyřech řadách nad sebou ostnatý drát, který zvyšuje překážku o jeden metr. Hned za plotem, po celé jeho délce, tedy kolem celého parku jsou položeny tak zvané španělstí jezci, z nichž jsou vytvořeny souvislé překážky, hustě propletené ostnatým drátem. Venku za plotem, kolem celého parku byla do šířky pěti metrů vykáčena obora a vymýcený prostor je na každých sto metrů označen velkými tabulemi s nápisy: » Střežte si prostor — vstup zakázán. « Do tohoto prostoru nesmí nikdo vstoupit bez zvláštního povolení. Je přísně hlídán vojáky, kteří jsou rozestaveni na padesát kroků kolem celého parku a konají službu ve

dne v noci. V nejbližší době má být z bezpečnostních důvodů zrušena také známá cesta oborou z Lána na Křivoklát.

Bezpečnostní opatření uvnitř zámku jsou ještě přísnější než kolem parku. Místnost, ve které žil T. G. Masaryk, je nyní normálně obývaná. Původní skromný nábytek byl vystěhován a trouchnivě se skladišti starého lihovaru. Vytřhány byly i staré parkety. Víno, které se pilo po celém zámku, muselo být strháno, protože prý by se po něm někdo mohl vysplhat do zámku. Vedle zámku stojí kostelík, spojený chodbou se zámkem. Dříve se chodilo do kostela hlavním zámeckým vchodem. Nyní byl kostel oddělen od zámku vysokou betonovou zdí a proražen do něho zvláštní vchod.

Když jede Gottwald na procházku, jde před ním člen SNB a přísně vyvíjí každého, dokonce i pracující dělníky v parku, aby se vzdálili. Gottwaldovo auto je opacifikováno a opatřeno neprůstřelným sklem. Ministr vnitra Nosek doporučil Gottwaldovi, aby při sobě nosil osobní zbraň. Brněnská zbrojovka mu hned nato odevzdala jako dar nejmodernější pistolí ráže 7,65 a Gottwaldova dostala revolver ráže 6,35. Také všichni komunističtí zaměstnanci na Hradě i v Lánech jsou ozbrojeni revolvéry.

NEDEJ ZAHYNOUTI!

fn, Toronto

Ústředí Československého národního sdružení v Kanadě, které má přes devadesát poboček po celém kontinentu a je uchováno krajskou organizací v Kanadě, požádalo arcibiskupa v Torontě, Jamese Charlese kardinála McGuigana, aby v den svátku svatého Václava, 28. září, se svými kněžími a věřícími ve své arcidiecézi se modlil za Československo a jeho lid, za arcibiskupa Berana a za všechny, kdo trpí a jsou sužováni dnešní tyranií v této zemi.

Kardinál žádosti vyhověl. Nejbližší neděli po 28. září, to je 2. října, dal v arcibiskupském domě sloužit slavnou mši a požádal všechny faráře a kněze ve své arcidiecézi, aby toho dne modlili o životě a blahu Československa. Arcibiskup povolal zároveň ze Spojených států známého a významného českého kněze, Monsignora dr. Arnošta Žižku, profesora na universitě Notre Dame v South Bend v Indianě, aby při mši přinesl anglické a české kázání.

Arcibiskupský dům sv. Michala, který pojme přes 5.000 osob, byl přeplněn. Další zástupy se tisnily

ještě daleko před hlavním vchodem. Hlavní loď chrámu byla vyhrazena Čechům a Slovákům, zástupcům úřadů a hostům. V popředí před oltářem zasedl kardinál McGuigan, který se světicím biskupem B. Webstrem a dalšími vysokými duchovními se zúčastnil bohoslužeb i kázání. V lavicích pak zasedli zástupci ontarijské vlády, městského úřadu, zástupci ústředí Československého národního sdružení v Kanadě, zástupce Rady svobodného Československa a další významní hosté.

Za mše sváté vystoupil na kazatelnu Msgr. dr. Žižka, který přečetl evangelium a nato kázal anglicky

ky o svatém Václavu a jeho vlasti. A ve chvíli, kdy pozvedl schránku s ostatky pěti českých světců — sv. Václava, sv. Lidmily, sv. Prokopa, sv. Vojtěcha a sv. Jeronýma — dar pražského arcibiskupa Josefa Berana, všichni přítomní poklekli, aby jim poženali. Žehnaje svatými ostatky přítomné, modlil se za vlast. Do této dojmavé chvíle zazněl památný chorál s vatovlácký. Katedrální sbor, řízený Monsignorem E. J. Ronanenem, zapěl chorál s divuhodnou přesností, ve správném tempu a po přesném staročeském způsobu. Celá katedrála vzrušeně

Na konci mše modlil se celebrující kněz za Československo, za arcibiskupa Berana, za československý lid. Když pak věřící postavili, aby patřili na svého kardinála, rozevřely se varhany znovu chorálem k svatému Václavu. Kardinál McGuigan se pomodlil a odešel se svými kněžími za zvuků této písně.

ZÁMINKY ROZPOUTANÉHO TERORU

V Praze vyhořely velké garáže, ve kterých bylo šedesát automobilů. Dva strážníci garáže byli nalezeni mrtví. Policie zatkla dvacetiletého mechanika Ant. Frejku a obvinila ho, že čin spáchal na podnět bývalých majitelů, jimž byly garáže odňaty a znárodněny.

V Stalínových závodech v Mostě byly objeveny výbušninové náložky pod třemi hlavními komíny. Několik podezřelých osob bylo zatčeno.

V královéhradecké Sokolovně bylo odhaleno tajné skladiště zbraní: v souvislosti s nálezem bylo zatčeno přes dvacet komunistů.

O KROK DÁL: Prodej kazového zboží

roma

Samostatné podnikání, pokud ještě nebylo znárodněno a združstevněno, spěje rychle k zániku. Postupně dochází na podniky zcela malé a nejmenší.

Soukromé obchody v Praze viditelně mizí. Uzenářské a řeznické podniky přebírá Masna, požitkové a smíšené obchody bud' bratrství nebo Pramen, textilní obchody Tep, kožářské a gumářské OKG a papírenské Narpa. Na zkratku těchto nových národních podniků vznikají v Praze četné vtipy, jako na příklad na zkratku OKG (Otrocí Klementa Gottwald) a pod. Je to jen malá odvěta za velké zlo.

Pro poměry ve výrobě je příznačný vznik nového druhu proteje, v nichž se nabízí kazové zboží za ceny až o 50 procent nižší, než jsou ceny normální.

Zajímavý je komentář » Práce «. » Příležitostí otevření těchto podniků «. Zboží bude stále do stavy vybráno rozmanitě. Otevření kazových prodejen je další krok kupředu v naší distribuci... » Arce: » Ve vývoji braku jsou o krok dál.

VATIKAN A PRAHA

(Pokrač. s 3. strany)

kamkoliv svého bývalého velvyslance a dlouholetého státního mistního diplomatického sboru jako nejposlednějšího z vyslanců. Dobra vůle Vatikánu i Msgr. Rittlerův mělo být větší, než jsme měli právo očekávat.

Pravidelné styky byly zahájeny vzájemným ujištěním, že modus vivendi má — s oboustrannou výhradou pozdějšího přezkoumání jeho právní závaznosti — sloužit i nadále za základ při řešení otázek, týkajících se Československa a Vatikánu. Dotvrzeny pak byly výměnou interakce a vyslance.

A tak byly obnoveny předválečné nekonvenční rozhovory o vnitřním a vnějším rozhranění diecézí, o jejich dotaci a o církevních majetcích, o otázkách školských a řádě jiných, před válkou nedřešených otázek. Nově se pak vyskytl problém, týkající se eventuální výměny církevních hodnostářů, neodpovídajících představám některých představitelů nového režimu. Modus vivendi se pak při jmenování biskupa na osmileté stolec ukázal být vhodným instrumentem, umožňujícím uspokojivé řešení, byť i někdy — nikoliv vlnou Vatikánu — zbytečně dlouho zdržované. Ale o těchto věcech a o pozdějším vývoji se dosud nehodí psát.

Doufám, že kapitola, smutně započatá loniského úmora, bude dějinami brzy doplněna, takže mně bude dovoleno připsat na okraj jejich listů mnohou poznámku o době, kdy ještě bylo cti zastupovat Československo u Svatého stolce.

Z POLITICKÝCH STRAN

Čs. národní demokratická strana, která před volbami v roce 1936 splynula s Ligou proti vázaným kandidátkám v jednotnou stranu Národní sjednocení, obnovila v exilu samostatnou činnost. Na pařížském sjezdu začátkem října byl zvolen předsedou vyslanec dr. Miroslav Rašín a gen. tajemníkem J. Bertl. Koncem září se konaly v Paříži několikaleté rady členů představenstva Ústřední komise mládeže Čs. strany sociálně demokratické. Z porad vyšlo několik významných podnětů.

BYLY DVAKRÁT VOLBY

FKb

Dne 9. října byly provedeny parlamentní volby v Rakousku a v Norsku. V norském stortingu, čítajícím 150 členů, měli dvířce komunisté 11 mandátů: v nových volbách je ztratili všechny bez zbytku.

Důležitý význam měly volby v Rakousku. O hlasy voličů se tam ucházely obě staré koalice strany lidová a socialistická, a dále strana komunistická, jež se spojila s levicovými socialisty v » levicový blok «. Z nových 48 (!) politických stran, které se přihlásily o uznání u Spojenecké rady, zúčastnila se voleb neomacistická strana VdU (Svaz nezávislých), Demokratická unie a skupina ergokratů.

Volební kampaň stála politické strany na 60 milionů šilinků a spotřebovala celou měsíční produkci rakouského papírenského průmyslu. Komunisté nasadili všechny síly. Chystali se připravit podobné překvapení, jako tomu bylo v zemích lidové demokracie. Scharfovo křídlo levicových socialistů (v našem pojetí fierlingovci) mělo

úkol za finanční a propagační podpory komunistů rozdělit stávkami a demonstracemi dělnictvo. Komunistický teror zvláště v sovětském okupacím pásmu byl nesnesitelný. Volební agitace lidové strany byla tam téměř znemožněna, selžou o státních stran byly násilně rušeny. Činnost komunistických Werwolfů vyvrcholila na schůzi lidové strany v Moedlingu u Vídně, kam komunisté svezli polovojenský organizovaný Werkschutz, aby lid znemožnil za každou cenu projev kancléře Figla. Při srážce bylo zraněno na 10 osob. Rakouské zhodnocení těchto komunistických způsobů je obsaženo ve volebních výsledcích. Dopadly takto: Lidová strana 77 mandátů, socialisté 67, VdU 16, komunisté 210.366 hlasů a 5 mandátů.

HOSPODÁŘSKÁ RADA

V. S.

Po ustavení politického orgánu Rady svobodného Československa formují se také instituce hospodářské. Nejdříve byla ustavena Hospodářská rada v Londýně; nyní následuje ustavení Hospodářské rady v Ludwigsburgu a její odbočky v Paříži.

Rada si stanovila úkol připravit studia s informacím a argumentacím materiálem ze všech oborů hospodářsko-sociálního života československého za tím účelem, aby z nich byly odvozeny různé eventuality hospodářsko-sociálního plánu v osvobozeném Československu a v nově uspořádaných evropských poměrech. Veškerá činnost Rady je přísně odborná; stranicko-politické tendence jsou vyloučeny.

Předsedou ludwigsburského ústředí je profesor dr. Vlad. Bradlik,

mistopředsedy dr. Lad. Feierabend a ing. J. Bervida. Gen. tajemníkem je dr. Vlad. Hofák, jednatel posl. Juraj Pavlov. Místo prvního místopředsedy je vyhrazeno pro osobnost ze slovenského hospodářského života. Předsedou oblastního výboru v Paříži byl zvolen ing. Bervida, místopředsedy řed. Fürst, řed. Soumar a tov. Mirovský. Gen. tajemníkem byl zvolen dr. J. Mader, jednatel dr. Osváld. Pracovní komise zahájily již činnost. Sekretariát Rady je: 23, Rue Mironesmil, Paris 8^e.

ZRADA NEZNÁ HRANIC

Du

Na česko-saské hranicích u Hřenska se konala 30. září pozoruhodná manifestace: Na hranice se dostavila deputace českých komunistických žen, vedená novou » akcí « předsedkyní lidických žen posl. Leflerovou, která podle pražského úředního zpravodajství přinesla tam » mírovou zprávu «. S německé strany přišly na hranice německé komunistky. Pani Leflerová jim odevzdala křesťálový pohár,

prý dar českých dělnic, a » křesťanské » revanžovaly několika Goethovými spisy. Pod vlajkami rudých praporů bylo pravděpodobně velké objímání. Minulost je zapomenuta. Předsedkyně lidických žen se sbratřila s manželkami mužů, kteří postřelili jejího vlastního manžela i manžely všech žen z Lidie. Mnoho nezvěstných lidických dětí je ještě v Německu. Pani Leflerová dala vrahům i únoscům rozhršení.

KVALIFIKACE VELITELE RUDÉ MILICE

Velitelem všech závodních milic v Československu byl jmenován Viktor Linhart, do nedávna zemský bezpečnostní referent slezské zemské expositury v Ostravě. Nový velitel, který nikdy nebyl důstojníkem, získal zároveň hodnost plukovníka. Svou kariéru si vysloužil: Za jeho vlády v Ostravě a ve Slezsku se stalo, že krajský tajemník národních socialistů v Ostravě Josef Herod byl týden po úmorovém puči nalezen z rozříznutými údy pod okny policejního

ředitelství. Za jeho vlády zástupce zemského velitele Sboru národní bezpečnosti podplukovník Purner vyhlásil veřejně na Stalínově náměstí v Ostravě, že Sbor národní bezpečnosti a tajná státní policie zahajuje údobí otevřeného gestapismu proti všem nekommunistům. Za jeho vlády bylo vskutku používáno method, které gestapismu v něm neustupovaly. Linhart je za ně odpovědný. Je nepohybný, že i v nově funkci bude tyto metody schvalovat.

PO ZÁKONU DŽUNGLE

Ignotus, Praha

Lid si prý vládně sám. Vládně si tak, že úlohu lidu převzal prověřený komunisté, od nichž se nezádá, aby byli schopní, nýbrž aby byli všeho schopní. V samosprávě, kdysi rozorné a výkonné, zavlád nepopsatelný zmatek a nejstrašnější anarchie. Právo a předpis se staly oporou a velením. Jediný zákon, který vládně, je zákon džungle. Několik příkladů z pražské lidové správy osvětlí poměry:

Jistý obecní podnik potřeboval dvě speciální auta. Zjistilo se, že taková auta má jeden soukromý podnik, který zaměstnává asi deset lidí a proto nebyl znárodněn. Předseda obvodního národního výboru požádal zdravotní referát pražského magistrátu, aby provedl u oné firmy zdravotní revizi: Budou-li zjištěny závady, bude na podnik hned uvalena národní správa a pražská obec získá auta, která potřeboje. Zdravotní komise závady nezjistila; shledala naopak, že poměry v podniku jsou vzorné. Předseda obvodního národního výboru byl tím pobouřen. Prohlásil, že v úřadě je zbytek reakce a že majitel podniku byl včas varován. Následovalo pak to, co v takovém případě bylo obvyklé: prověrka. Zaměstnanci zdravotního referátu, kteří nenašli závadu, byli vyhozeni a do podniku byla poslána nová komise, která závadu našla. Pražská obec získala obě potřebná auta.

Jiný příklad: Každé oddělení obvodního národního výboru muselo na počátku roku vypracovat akční a pracovní plán. V plánu se ovšem zapomnělo na některé málo předvídané možnosti, jako na příklad na poškození psacího stroje nebo na rozbití židle. Protože tyto položky nebyly v plánu, účtárna odmítla opravu zaplatit. Úředníci si však věděli rady. Vydali vyhlášky o soupisu všech živností ve svém obvodu a dali si ve své režii

natisknout potřebné tiskopisy, které rozprodali živnostníkům po dvaceti korunách. Tim získali 11.000 Kčs. Peníze uložili úředníci na knižku a platí z nich výdaje, které plán nepředpokládá. Na otázku, co budou dělat, až částku vyčerpají, odpověděli bez obalu: » Udláme nový soupis — třeba psu nebo šicích strojů «. Tajemství úředníků se však prozradilo a podobné manipulace se nyní provádějí i v jiných obvodech.

Další příklad: Členy tajné státní policie se zalíbily pěkný byt v moderním domě. Pěkné byty v moderních bytech se líbí velmi často a jejich vlastníci jsou vystaveni značnému nebezpečí. V tomto případě člen tajné státní policie dal majitele vyhledaného bytu prostě zavřít. Byl tak mocný, že do tří týdnů dostal od magistrátu dekrét na byt i se zařízením. V dekrétu se výslovně prohlašovalo, že jde o byt nepříteli republiky. Po čtyřech týdnech byl původní majitel bytu propuštěn z vyšetřovací vazby, aniž mu vůbec kdo řekl, proč byl zatčen. Byt ztratil. Žádal, aby mu dali aspoň trochu práda a nějaké rodinné památky. Odkázali ho na obvodní národní výbor. Tam mu řekli, že celé zařízení bylo rozprodáno úředníkům a stachanovcům. Ani tento případ není ojedinělý. Všem zatčeným osobám jsou ihned zabaveny byty a majetek je rozprodán. Zjistili-li se jejich nevina a dovolaávají-li se pak svého práva příslis

usilovně, dává se jim prostě na srozuměnou, že mohou být umlčeni jinými způsoby...

Na jednom pražském obvodním národním výboru si vymysleli další znárodnovací program: Usnesli se, že budou uvalovat národní správu na všechny soukromé podniky, které nemají zaplacený daně. Timto způsobem vyvlastnili na příklad všechny místní podniky v pozustalostním řízení, protože dědici ani při skutečné vůli nemohou zaplatit daně dříve, než teprve po skončení řízení.

Generální linie všech těchto opatření je jasná: Soukromé podniky má být zničeno všemi prostředky. Je ovšem samozřejmé, že za takových poměrů bují korupce na všech stranách. Značný počet komunistických komunálních politiků je již za mřížemi, na příklad dr. Sklenář z referátu národních správ, dále cenový a zásobovací referent Pokorý a mnoho jiných. Podle posledních, ještě nepotvrzených zpráv je náměstek Krošnář pod policejním dohledem a primátor Vacek se stal podezřelým pro svůj blízký vztah ke Krošnářovi. V této džungli, v níž jedni podezřívají druhé a jsou sami podezříváni, vládně nemilosrdný boj, jehož oběti jsou pražští obyvatelé, ale nakonec sami původci všeho zla a utrpení.

PO STACHANOVSKU

Na Hrubé Skále se konaly maturity dělníků, kteří se tam připravovali k vysokoskolskému studiu. Kurs ukončili 102 účastníci. Všechno středoškolské vědění, k jehož nabytí je zapotřebí osmi let, osvojili si po stachanovsku za osm měsíců. Šestapadesát zkoušek bylo vykonáno s vyznamenáním.

A PRAVDA ZVÍTĚZÍ

Pavel Javor

Když rudí havrani
i nebe zatemnili,
když v slzách stojíme
nade všim, proč jsme žili,

couvají zbabělí,
kde včera pevně stáli
a mrtví tážili se,
proč tedy umírali?

Když obelhaný čas
převrací hroby rádem
a vlajku poutají
ve svazek s rudým d'áblem,

když ztratili jsme vlast,
rodice, ženu, děti,
když desíme se již
do zítřků pohleděti,

Se setbou marnosti
krácejí v rodné hlině
a pološlence
chovají matky v klíně,

nevěř, že prolhání
řád pravdy navždy zmožou
a vykoře do boje
rychle a pevnou nohou.

když potutelně zni
kremelské šálby loutna
a hasne naděje,
která v nás ještě doutná,

kde ještě doznívá
nedokončená věta.
(Děsí se porodit
do zbabělého světa.)

Pak spadnou řetězy,
vlajku červenobílá,
a pravda zvítězí,
jak vždycky zvítězila.

PRAHA V ÚDĚSU

Robert Vlach

Je bez pohnutí. Ustal její dech.
Tiše, po špičkách, kradou se její dnové.
Netečně věže dni. Krváci po mostech
mdlé slunce zářijové.

Nic neruší ji. Život vykypělý
se křehce zlomil jak střep porcelánu.
Není čím ošetřit, není čím zahojit
neviditelnou ránu.

Zborceným lícem plyne Vltava
tak jako dříve: vláčné, monotonné.
Jen mrtví žijí tu, s živoucí bolestí,
a nikdo nelká pro ně.

Hrdost a pýchu dali za kámen.
Nechtěli opustit. A přec jsi, Praho, sama.
Jenom žal ovane a stud snad zrumění
tvé mrtvé panorama.

POVĚST DOBY KAMENNÉ

Neznámý autor

Pověst vypráví :

Před hlavní jeskyní náčelníka
klánu Dhaa shromáždili se vzru-
šení mužové kmene Khros. Ze
všech tváří zírala úzkost a zděšení.
Idalosti, které se právě zběhly,
ily vážné a otrávené.

Za obecného napětí předstoupil
náčelník Doc a promluvil takto :
» Velký náčelníku, tentokrát je
zcela jisté, mají ji ! Vrie, syn z
Maa, dosáhl rány řezaným
» Nebojme se svých nepřátel,
ale víme, že vzájemný boj obou
kmenů by způsobil strašlivou zká-
zu a byl by neštěstím pro celý
svět. Je třeba zříditi mezikmenový
výbor pro kontrolu vrhacích zbra-
ní. »

Náčelník Doc odpověděl náčel-
níku Bla-Bla takto :
» Ha ! Máme už zkušenosti s
mezikmenovým výborem pro kon-
trolu seker. K němu to nevedlo.
Přepadneme raději Khaamovy
než zahájí výrobu ve velkém. Vál-
ku válce ! »

Do rozpravy zasáhl velký ná-
čelník Dhaa. Povstal a promluvil
takto :
» Je třeba, abychom zachovali
klid a rozvahy. Toto překvapení
jsme dávno čekali. Nemohli jsme
své tajemství věčně uchránit. A
pak, nejde možná o pravý prak,
užijí jenom o vrhací kamenů. V
každém případě máme velký ná-
skok ve výrobě. »

Náčelník Doc, ujav se znovu
slova, promluvil takto :
» O tom nemůže býti pochyby,
nás náskok ve výrobě je vskutku
veliký. Pokud jsme však tuto mi-
rumilovnou a nebezpečnou zbraň
měli sami, mohli jsme si býti jisti,
že nás Khaamové nepřepadnou se
svými zlovolnými ostěpy z ma-
mutích kostí. Nyní je však nic už
nezadrží. Budeme-li čekat, vyhube
nás, protože jich je více než nás. »

Slova se ujal náčelník Bla-Bla.
Promluvil takto :
» Nebojme se svých nepřátel,
ale víme, že vzájemný boj obou
kmenů by způsobil strašlivou zká-
zu a byl by neštěstím pro celý
svět. Je třeba zříditi mezikmenový
výbor pro kontrolu vrhacích zbra-
ní. »

» Mužové kmene Khros ! Zanech-
te sporů mezi sebou. Cožpak je
vidíte, že každá válka se nyní sni-
la nemožnou ? Ode dneška nejdu
Khrosové, ale i Khaamové a zbra-
ně Mouhs a Dhurs, celý svět ví,
že nyní vládnoucí strašnými smi-
ci nástroji, takže nikdo již ne-
může pomýšlet na válečný kon-
flikt. Válka by byla hromadnou
vraždou. Skutečností je, že
kmene Khros, že právě zůsta-
ní mír pro všechny kmeny na
naší polomci ! »

Tato pověst byla vytesána do
stěn jeskyně pod vysokou horou,
které se tehdy říkalo Hliněná. Po-
věst se také nazývá :

Jak velký náčelník klánu Dhaa
předpověděl věčný mír a radoval
se z krásného života, který kyně
budoucím pokolením.

Později kdosi připsal k zápisu v
jeskyni toto dvojverší :

Kavce je třeba křídla a peří
na dalekou pouť,
bez zubů a drápů tygr daleko
nedojde.

» O tom nemůže býti pochyby,
nás náskok ve výrobě je vskutku
veliký. Pokud jsme však tuto mi-
rumilovnou a nebezpečnou zbraň
měli sami, mohli jsme si býti jisti,
že nás Khaamové nepřepadnou se
svými zlovolnými ostěpy z ma-
mutích kostí. Nyní je však nic už
nezadrží. Budeme-li čekat, vyhube
nás, protože jich je více než nás. »

Slova se ujal náčelník Bla-Bla.
Promluvil takto :
» Nebojme se svých nepřátel,
ale víme, že vzájemný boj obou
kmenů by způsobil strašlivou zká-
zu a byl by neštěstím pro celý
svět. Je třeba zříditi mezikmenový
výbor pro kontrolu vrhacích zbra-
ní. »

Náčelník Doc odpověděl náčel-
níku Bla-Bla takto :
» Ha ! Máme už zkušenosti s
mezikmenovým výborem pro kon-
trolu seker. K němu to nevedlo.
Přepadneme raději Khaamovy
než zahájí výrobu ve velkém. Vál-
ku válce ! »

Do rozpravy zasáhl velký ná-
čelník Dhaa. Povstal a promluvil
takto :
» Je třeba, abychom zachovali
klid a rozvahy. Toto překvapení
jsme dávno čekali. Nemohli jsme
své tajemství věčně uchránit. A
pak, nejde možná o pravý prak,
užijí jenom o vrhací kamenů. V
každém případě máme velký ná-
skok ve výrobě. »

Náčelník Doc, ujav se znovu
slova, promluvil takto :
» O tom nemůže býti pochyby,
nás náskok ve výrobě je vskutku
veliký. Pokud jsme však tuto mi-
rumilovnou a nebezpečnou zbraň
měli sami, mohli jsme si býti jisti,
že nás Khaamové nepřepadnou se
svými zlovolnými ostěpy z ma-
mutích kostí. Nyní je však nic už
nezadrží. Budeme-li čekat, vyhube
nás, protože jich je více než nás. »

Slova se ujal náčelník Bla-Bla.
Promluvil takto :
» Nebojme se svých nepřátel,
ale víme, že vzájemný boj obou
kmenů by způsobil strašlivou zká-
zu a byl by neštěstím pro celý
svět. Je třeba zříditi mezikmenový
výbor pro kontrolu vrhacích zbra-
ní. »

Náčelník Doc odpověděl náčel-
níku Bla-Bla takto :
» Ha ! Máme už zkušenosti s
mezikmenovým výborem pro kon-
trolu seker. K němu to nevedlo.
Přepadneme raději Khaamovy
než zahájí výrobu ve velkém. Vál-
ku válce ! »

Do rozpravy zasáhl velký ná-
čelník Dhaa. Povstal a promluvil
takto :
» Je třeba, abychom zachovali
klid a rozvahy. Toto překvapení
jsme dávno čekali. Nemohli jsme
své tajemství věčně uchránit. A
pak, nejde možná o pravý prak,
užijí jenom o vrhací kamenů. V
každém případě máme velký ná-
skok ve výrobě. »

Náčelník Doc, ujav se znovu
slova, promluvil takto :
» O tom nemůže býti pochyby,
nás náskok ve výrobě je vskutku
veliký. Pokud jsme však tuto mi-
rumilovnou a nebezpečnou zbraň
měli sami, mohli jsme si býti jisti,
že nás Khaamové nepřepadnou se
svými zlovolnými ostěpy z ma-
mutích kostí. Nyní je však nic už
nezadrží. Budeme-li čekat, vyhube
nás, protože jich je více než nás. »

Slova se ujal náčelník Bla-Bla.
Promluvil takto :
» Nebojme se svých nepřátel,
ale víme, že vzájemný boj obou
kmenů by způsobil strašlivou zká-
zu a byl by neštěstím pro celý
svět. Je třeba zříditi mezikmenový
výbor pro kontrolu vrhacích zbra-
ní. »

Náčelník Doc odpověděl náčel-
níku Bla-Bla takto :
» Ha ! Máme už zkušenosti s
mezikmenovým výborem pro kon-
trolu seker. K němu to nevedlo.
Přepadneme raději Khaamovy
než zahájí výrobu ve velkém. Vál-
ku válce ! »

Do rozpravy zasáhl velký ná-
čelník Dhaa. Povstal a promluvil
takto :
» Je třeba, abychom zachovali
klid a rozvahy. Toto překvapení
jsme dávno čekali. Nemohli jsme
své tajemství věčně uchránit. A
pak, nejde možná o pravý prak,
užijí jenom o vrhací kamenů. V
každém případě máme velký ná-
skok ve výrobě. »

Náčelník Doc, ujav se znovu
slova, promluvil takto :
» O tom nemůže býti pochyby,
nás náskok ve výrobě je vskutku
veliký. Pokud jsme však tuto mi-
rumilovnou a nebezpečnou zbraň
měli sami, mohli jsme si býti jisti,
že nás Khaamové nepřepadnou se
svými zlovolnými ostěpy z ma-
mutích kostí. Nyní je však nic už
nezadrží. Budeme-li čekat, vyhube
nás, protože jich je více než nás. »

starostí má být, abys zůstala hodně
zdráva, a k tomu musíš přiměřeně
jíst. Navrhovala bych Ti sníst v 10
hodin dopoledne jedno vejce na
mleko, to je lehce stravitelné a
výživné... káva má být samé mle-
ko... Pak dosti dušeného ovoce.
Poněvadž jíš podle jídelního lístku,
můžeš si vybrat, čeho je Ti v každé
době třeba...

Moje milá Alice, ... Dopoledne
jsme Ti obstarali Tvoji garderobu :
1. dali jsme vyčistit modrý kostým,
2. ušit bílou bluzu. 3. Podzimní
kostým je obrácen. Koncem týdne
budou Ty věci hotové, potom k
nim přidáme 4. bílé šaty ze suro-
vého hedvábí, 5. noční a denní
košile a všechno půjde hned spo-
lečně na poštu...

Moje milá Alice, v den Tvých
narozenin jsem od Tebe dostala
pět listů, radost byla veliká. A ná-
sledující den dva listy...

Milá Alice, nyní je čas růží a rů-
že je přece něco krásného. Teší
mě, že máš růže na dvoře, jen až
dlouho kvetou pro Tebe a pro
všecky druhé...

(Dr Alice Masaryková dokresluje
v předmluvě svoje vězení vyliče-
ním, jak byla propuštěna : » Po-
slední telegram byl zaslán do Ví-
dně 2. července, potom jsem byla
propuštěna. Vyšetřující soudce mě
upozornil, abych nejela k matce
přímo, abych zůstala přes noc v
hotelu, aby mohla být na můj
příchod připravena, neboť měla
zestálé srdce... » — Dr Alice Ma-
saryková byla v očích rakouských
vyšetřujících orgánů dcerou vše-
zrádce, který odešel za hranice
zničit říši. Chovají se vyšetřující
orgány dnešního režimu také s ta-
kovými ohledy ? Chovají se ales-
poň lidsky ?)

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini učení (nenámit tajně státní
bezpečnost).

» Co je ? Ničinnost je ! » zasípěl
profesor.

Když kolegyně v rychlosti vyslech-
la, co se stalo, dala profesorovi
plně za pravdu :

» Tuhle řidu », povídá, » pozoruji
už dávno. Tam jsou opravdu schopní
všeho špatného. Jistě to ten darebák
napsal ! »

» Profesor zavravoral. S hlavou zo-
ulave je dlaních se odpotácel do
ředitelny.

» Pane kolego, sledávám, že vše
je mimořádně vážné. V dnešních
časích se to nedá utajit. Mou povin-
ností je chránit ústav před následky
muslini uč